

Eusko Jaurlaritzaren liburutegi politika

b

E D U A R D O E S T R A D E

b

Uztailaren 3ko Euskal Kultura Ondarearen 7/1990 Legearen babesean Euskadiko Liburutegi Sare Nazionala sortu zen eta, horren bitartez, Eusko Jaurlaritzaren esku dago arlo horren plangintza orokorra eta nondik norako nagusiak zehaztea. Sistema hori erabilera publikoa duten liburutegiek osatzen dute, eta Lurralde Historikoen eta Estatuaren jabetzapeko liburutegiak ere sar daitezke, horretarako ituna izenpetuz gero. Liburutegi Sistema horri dagozkio, besteak beste, bere barruan dauden liburutegien egitarau eta jarduerak koordinatzea eta Euskal Autonomia Erkidegoko bibliotekaren eta bibliografi ondarearen politika eratzea.

Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak Liburu eta Liburutegi Zerbitzua eratu zuen Liburutegi Sistema Nazionalaren buru izateko. Zerbitzu horrek bi helburu nagusi hauek ditu: lehenengoa, Euskal Autonomia Erkidegoko liburutegien koordinazioa eta horien arteko lankidetzaren lortzeari begira, liburutegien alorreko politikaren nondik norakoak zehaztu, batetik, eta, irakurketa-zerbitzu publikoak sustatu eta finkatu, bestetik; bigarrena, Euskal Autonomia Erkidegoko bibliografia eta euskararekin nahiz euskal kulturarekin zerikusirik duen oro bildu, gorde eta zabaldu.

Horiez gain, zerbitzu horri dagokio, halaber, euskal literatura suspertu eta zabaltzea, literatur sarien, euskaraz-

W Eduardo Estrade Eusko Jaurlaritzako Kultura Ondarearen zuzendaria da.

ko liburugintza osoari emandako babesaren eta Euskal Herritik at euskal liburuen sustapenaren bidez.

Artikulu honetan liburutegi-azpiegituraren eta -zerbitzuen berri emango dugu eta, aldi berean, esku artean ditugun zenbait proiektu eta egitasmoren ildo nagusiak ere aipatuko ditugu.

Nabarmena da liburutegiek azken hamarkada honetan egin duten aurrerakada, eskaini zaizkien laguntzei, baliabideei, ahaleginei eta abarri esker. Ildo horri jarraituz, Euskal Autonomia Erkidegoko liburutegien egoera orokorra aipatu behar da. Esan dezakegu Euskal Autonomia Erkidegoan, 3.000 biztanletik gorako udalerri guztietan liburutegi-zerbitzuak eskaintzen direla, 7/1990 Legearen 85. atalean adierazitakoari jarraituz. Horrez gain, 3.000 biztanletik beherako udalerrien % 74k ere liburutegi-zerbitzuak ditu. Ezin da ahaztu, bestalde, Euskal Kultura Ondarearen 7/1990 Legea onartu zenetik Euskal Autonomia Erkidegoan 72 liburutegi berri sortu direla. Azpimarratu beharko genuke Eusko Jaurlaritzak azken hamarkada honetan ahalegin berezia egin duela gure erkidegoko liburutegien azpiegituraren garapena bermatzeko.

Gaur egun eskaintzen diren zerbitzuak

Eusko Jaurlaritzak bere gain hartzen du, sare barruan dauden liburutegiei fondo bibliografikoak emateko erantzukizuna; liburutegiek, era horretara, gure Autonomia Erkidegoko erabiltzaileen beharrezanezko modu egokian erantzun ahal izango diete.

Hori dela eta, Euskal Autonomia Erkidegoko udalei eta, udal bat baino gehiagoz osatuta egonik, nortasun juridiko propioa duten entitateei dirulaguntzak ematen zaizkie, Liburutegi Sare Nazionalean sartuta dauden liburutegi publikoetako liburu-multzoa berritu edota handitu dezaten. Dirulaguntza horiek honako liburu hauek erosteko izango dira: liburutegiak sortzeko beharrezkoak diren liburu-sortak, Kultura Sailak eskaintzen duen bibliografia hautatuaren zerrenda osatzen duten liburuak edo errefe-

rentzi liburu garrantzitsuak eta horietaz gain, ematen den diru-kopuruaren % 40 beste liburu batzuk erosteko erabil daiteke. Horrekin batera, Liburu eta Liburutegi Zerbitzuak, erreferentzi tituluak eta urtero euskaraz argitaratzen diren liburuak igortzen dizkie liburutegiei. Bestalde, ezin da ahaztu, liburutegietara sistematikoki bidaltzen diren aldizkako argitalpenak. Era berean, aipaturiko fondoek katalogazioa ere eskaintzen zaie liburutegiei.

Informatizazioari dagokionez, liburutegietako lana ahalik eta egokiena izan dadin eta, beraz, zerbitzuak ere hobekia izan daitezen, Liburu eta Liburutegi Zerbitzuak, MARC formatudun liburutegi-kudeaketarako, *Absys* izeneko sistema integratua erabiltzen du. Sistema hori oso ondo moldatzen da gure liburutegiek dituzten beharrezanetara, hainbat bertsiotan dauden erregistro ezberdinak elkartrukatzeke aukera eskaintzen baitu. Era berean, ezin da ahaztu *Absys* sistema oso hedatuta dagoela, bai Espainian, bai atzerrian ere eta, beraz, estatuko zein nazioarteko liburutegiekin elkarlanean aritzeko aukera ezin hobea daukagula.

Hori guztia aintzakotzat hartuta, Eusko Jaurlaritzak Euskal Autonomia Erkidegoko udalei dirulaguntzak ematen dizkie, udal-liburutegi publikoak *Absys* programaren bitartez automatizatzeko. Euskal Kultur Ondareari buruzko Legea onartu zenetik Euskal Autonomia Erkidegoan 169 liburutegi publiko informatizatu dira. Gaur egun gure sare barruan dauden 288 udal-liburutegietatik 182 informatizatuta daude. Esparru horretan egin den lanaren ondorioz, 3.000 biztanletik gorako udalerrietako liburutegi publiko guztiak informatizatuta daude eta 1.000 biztanletik gorako udalerrietako udal-liburutegietako % 90.

Prestakuntza-arloan, Kultura Sailaren ustez, liburutegietan lan egiten duten langileen formazioa ezinbestekoa da, liburutegiek gizartearekiko duten eginbehar garrantzitsua bete dezaten. Hori gogoan dugula, ezin da ahaztu liburuzainei zuzenduta dagoen *Bibliotekonomia* aldizkari profesionala. Bertan, dokumentazio eta bibliotekonomiari buruzko argitalpenen aurkibideen berri eskaintzen da. Bere helburua, edozein liburutegitan beharrezkoa den bibliografi informazioa lortzeko kontsulta-zerbitzua izatea da.

Ildo horretatik, Eusko Jaurlaritzak Donostiako Udalaren Kultura Patronatuarekin hitzarmen bat sinatu du. Horren bidez, Euskadiko Liburutegi Sare Nazionaleko udal-liburutegietako langileei, haur eta gazteen liburutegien kudeaketari buruzko trebatze-ikastaroak emateko eta informazio- eta aholkularitza-zerbitzuak eskaintzeko.

Horretaz gain, azpimarratu beharko genuke, Kultura Sailak, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen eskutik, Euskadiko udal-liburutegietan lanean ari diren liburu-zainen prestakuntza-beharrei erantzuteko eskaintzen dituen ikastaroak. Era berean, Liburu eta Liburutegi Zerbitzuak, udal-liburutegiek *Absys* programa erabil dezaten prestaketa-ikastaroak ere antolatzen ditu urtero.

Haur eta gazteengan irakurtzeko zaletasuna sustatzea da beste zeregin nagusietako bat. Hori dela eta, Eusko Jaurlaritzak dirulaguntzak ematen ditu, haur eta gazteen artean irakurtzeko zaletasuna suspertzeko ekintzak antola daitezen liburutegi publikoetan. Umeengan irakurtzeko ohitura sustraitzea eta irakurtzen denaren aurrean ikuspegi kritikoa izatea dira helburu nagusiak.

Euskal kulturaren arlo ezberdinetan euskararen zabalakundea suspertu eta, bereziki, euskal liburugintza sustatzeko xedez, laguntzabideak ezarri ditu Eusko Jaurlaritzak. Horrenbestez, diruz lagundutako liburu bakoitzaren 300 ale ematen zaizkio Eusko Jaurlaritzako Kultura Ondarearen Zuzendaritzari. Liburu horiek sareko liburutegi guztien artean banatzen dira. Horren bitartez, Euskal Autonomia Erkidegoko Liburutegi Sare Nazionala osatzen duten liburutegi publikoak euskaraz argitaratu berri diren lanez hornituko dira, eta jende guztiak euskarazko liburu berriak eskuratzeko modua izango du.

Halaber, Kultura Sailari dagozkion eginkizunen artean, literatur arlo guztiak suspertzea eta zabaltzea aipatu behar dira. Hori gogoan harturik, urtero literatur sariak antolatzen dira. Euskadi Literatura sariak euskal literatura sendotzea eta idazleen lana baloratzea dute helburu. Sari horietan aurreko urtean argitaratutako liburuak hartzen dira kontuan. Euskadi Literatura sariaren baitan lau sari oro kor daude: euskarazko literatur saria, gaztelaniazkoa, eus-

karara egindako itzulpen literarioarena eta haur eta gazteentzako euskarazko literatur saria. Aipatutako modalitate horietan ez da literatur generoa aintzat hartzen, saritu nahi dena literatur sorkuntza baita.

Horiekin batera, euskarazko modalitatean, izendatutako epaimahaiaren iritiz, bere zabalkunderako ekintzak merezi dituen idazlanari ere akzesita eman dakioko. Ildo horretan, saritutako lanak kanpoan zabaltzeko gainsariak sortu dira. Horrela, euskarazko literatur sariaren irabazle eta akzesit-saridunek, beren lanak nazioarteko zabalkunderako hizkuntza batera itzultzeko eta euskara ez den beste hizkuntza batzuetan aurkez daitezen katalogoa egiteko dirulaguntzak jasoko dituzte.

Era berean, Haur eta Gazteentzako Euskarazko Euskadi Literatur saria irabazten duenak, saritutako lana nazioartean aurkezteko katalogoa egiteko eta beste hizkuntza batean argitaratzeko kontratua egiteko dirulaguntzak jasoko ditu.

Euskal liburugintza suspertu eta zabaltzeko urtero Euskadin antolatzen diren liburu-azokak ere aipatu behar ditugu. Batetik, Ferien Komisioaren eskutik, urte osoan EAEko herrietan zehar liburu-azokak egiten dira eta, bestetik, geurean hain ezaguna den Durangoko Euskal Liburu eta Disko Azokari ere laguntzen zaio. Bestalde, euskal liburua Europako ahalik eta herritar gehienek esku jartzeko, Frankfurt eta Liber azoketan parte hartzen dugu. Ildo horretan, Kultura Sailak euskal literatura eta liburugintza bultzatzeko asmoz, horretan jarduten duten elkarteei laguntzen die, hala nola, Euskal Editore Elkarteari, Galtzagorri, eta abarri.

Garatzen ari garen egitasmoak

Euskal ondare bibliografikoaren eta Euskal Autonomia Erkidegoko Liburutegien Dekretuaren garapena

Kultura Sailak oinarrizkotzat jotzen du, esku artean darabiltzagun egitasmoen artean, Euskal Kultur Ondareari buruzko Legea garatzea dekretu baten bidez.

Dekretu horren bitartez, alde batetik, euskal bibliografiaren ondarearen babesa, kudeaketa zein zabalkundea zehaztuko dira eta, bestetik, Euskadiko Liburutegi Sistema Nazionala antolatzeke irizpideak eta sistema osatzen duten liburutegien kudeaketaren nondik norakoak, eskaini behar diren oinarritzko zerbitzuak eta liburutegien arteko elkarkidetzak eta koordinazioa finkatuko dira.

Kultura Sailak baliabide egokiak jarriko ditu bibliografi ondasunak ahalik eta ondoen zaintzeko eta horiei al bait zabalkunderik handiena emateko. Era berean, nazio mailako bibliografia egin ahal izateko, lege-gordailuaren antolamendu eta jardunbidea ezarriko dira, euskal bibliografiaren ondarea ezagutzeko, zaintzeko eta horren zabalkunderako ezinbesteko tresna baita.

Dekretuaren bigarren atalean liburutegi publikoen definizioa, sarbidea, ordutegia, pertsonala, eginkizunak, erabiltzaileentzako zerbitzuak, baliabideak eta kudeaketa zehaztuko dira, besteak beste. Orobat, Euskadiko Liburutegi Sistema Nazionalaren osaketa ere finkatuko da: liburutegi publikoak (udal-liburutegiak), sarrera libreko liburutegi pribatuak (Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailarekin hitzarmena sinatuz gero) eta Lurralde Historikoen nahiz Estatuaren jabetzapeko liburutegiak ere bertako partaide izan daitezke, Eusko Jaurlaritzarekin ituna izenpetzen badute.

Aldi berean, Euskadiko Liburutegi Sistema Nazionalaren funtsezko eginkizunak ere aipatuko dira:

- Erkidegoko ekoizpen bibliografikoa bildu. Lurraldean ekoizten den ondare bibliografiko eta dokumentala jaso, katalogatu, kontserbatu eta hedatu.

- Lege-gordailua jaso.
- Bibliografia nazionala ekoiztu.
- Ondare bibliografikoaren katalogo kolektiboa osatu eta kudeatu.
- Ikertzaileei interesatzen zaien informazioa eskaini ahal izateko, datu-baseak garatu eta gaurkotu.
- Erkidegoko gainerako udal-liburutegiei arauak eman.
- Erkidegoko zentro bibliografiko moduan jokatu.
- Liburutegien arteko mailegua planifikatu eta koordinatu.

- Erkidegoko liburutegi-zerbitzuen plangintzan parte hartu.
 - Erkidegoko liburutegien beharrak aztertu.
- Horiez gain, sortuko den Kultura Ondarearen Zuzendaritzari atxikitako Euskal Liburutegi Batzordearen egitura eta betebeharrak ere arautuko dira.

Liburutegien Katalogo Orokorra

Liburu- eta fondo-bildumak garrantzi handikoak dira kultura ondarearen alorrean, gizakiari eta bere inguruari buruzko zehaztasun ugari eskaintzen dituztelako, era ordenatuan jasorik jartzen baitira jendearen erabilgai, herri-tarrak informatzeko, komunikatzeko eta hezteko xedearekin. Helburu horiek behar bezala lortu nahi baditugu, beharrezkoa da zabalkundea egitea eta bilduma propioak eta kanpokoak kontsultatzeko aukera ematea, eta, horretarako, informazio-sistema komun bat eratu behar da teknologia berriek eskaintzen dituzten abantailez ahal den neurrian baliatuz.

Katalogo horren xedea hau da, Euskal Autonomia Erkidegoko Liburutegien Sare Nazionalean sartuta dauden liburutegietako agiri-fondoan zabalkundea egiteko eta horiek kontsultatzeko aukera emango duen datu-basea sortu eta eguneratzea.

Kultura Saila, Euskadiko Liburutegi Sistema Nazionalean sartuta dauden liburutegi-fondoan katalogazio bateratua bermatzeko, eta aldi berean, elkarren arteko fondoan ezagupena lortzeko, katalogo kolektiboa eratzen ari da.

Gaur egun liburutegien katalogoak *on line* eskuragarri izateak erabiltzaileei informazioa aurkezteko ohiko sistema goitik behera aldatu du. Interneten arrakastak, liburutegien katalogoen kontsulta web-OPAC (On-Line Public Access Catalog) delakoaren bidez egitera bultzatu gaitu. Katalogo Orokorra Interneten izango da eta edonork Sare Nazionalean sartuta dauden liburutegien fondoak kontsultatzeko aukera izango du eta, horrez gain, sare barruan daudenek erregistro bibliografikoak zurgatzeko parada izango dute.

Lehenengo fasean, katalogo horren plangintza eta urratu beharreko bideak aztertu genituen.

Datu-base komun bat sortu dugu sareko liburutegi guztien katalogoak sartu ahal izateko. Hauetan, informazio bibliografikoa eta erregistroen kokapena eskaintzen da.

Orain, bigarren fasean, erabiltzaileen interfazea presatzen ari gara, katalogo elkarreragilea eta argia eratzeko asmotan. Kontsultak egitean bilaketa lagundua eta aditua erabiltzeko aukera izango dugu. Web-OPAC izenekoak izenburu, egile, gai, editore, urte, testu libre edo autoritateen bidezko bilaketak egiteko aukera ematen du. Bilaketak egin ondoren, aukeratutako erregistroak hiru formatutan ager daitezke: etiketa, ISBD edo MARC.

Horrekin batera, erabiltzaileak bilaketak egiteko erabili behar duen terminologiaz, katalogoan eskaintzen den informazioaren egituraz eta erregistroak eskuratzeko sistematik eskaintzen dituen aukerez, informazio zehatza eskainiko da.

Katalogo horretan Z39,50 elkarrekiko loturaren protokoloa erabiltzeko aukera izango dugu. Horren bidez, posible izango da edozein datu-basetatik erregistroak eskuratzzea, horretarako hitzarmena sinatuz gero.

Gure asmoa da, alde batetik, katalogo orokorrean bilaketak egitea, eta interesatzen zaiguna aurkitzen dugunean, zein liburutegitan dagoen jakiteko aukera izango dugu. Halaber, Katalogo Orokorrean sartuta dagoen liburutegi baten katalogoa aukera dezakegu eta bilaketak katalogo zehatz horretan baino ez ditugu egingo.

Dagoeneko, zortzi liburutegiren fondoak sartu ditugu katalogo orokorrean frogak egin ahal izateko eta aurten, hitzarmen bidez, informatizatuta dauden liburutegi guztien fondoak katalogo kolektiboan sartuko ditugu. Datu-basea martxan dagoenean, EAEko gainerako liburutegiei katalogo horretan parte hartzeko aukera eskainiko zaie.

Egitasmo hau aurrera ateratzeko ezinbestekoa da gai honen erantzukizuna duten Eusko Jaurlaritzako Kultura Saila eta udalak, liburutegien titularrak diren aldetik, lan-kidetzan aritzea, izan ere, elkarlana eta guztien arteko harremanak onuragarriak baitira.

Proiektu honetan, Kultura Sailari dagokio *Absys* sistemaren mantentzeak sorrarazitako gastuak ordaintzea, agiri-fondoak eskuratzeko eta haien zabalkundea egiteko behar diren programak prestatzea eta aipatutako katalogoak jabego intelektualaren eskubideak errespetatuz erabiltzea. Horretarako, udal-liburutegietako arduradunek, aldiz, beren katalogoen kopiak eta bertan egiten diren eguneraketak bidali beharko dizkiote Kultura Saileko Liburu eta Liburutegi Zerbitzuari. Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailak, azkenik, proiektua garatzeko eta eguneratzeko lanak ku-deatuko ditu, eta funtzionatzeko arauak ezarriko.

Euskal Autonomia Erkidegoko liburutegien katalogo kolektiboa elebietan egitea

Gai horri dagokionez, Kultura Sailak euskararen erabilpena normaltzea du xede. Gure erkidegoaren egoera soziolinguistikoa kontuan harturik, elebitasunari erantzun ahal izateko, euskarak behar dituen lan-tresnak (deskribapen bibliografikorako terminologia, sarrera-puntuak, nazioarteko katalogazio-arauen egokitzapena eta datu bibliografikoak euskarri informatikoan emateko MARC formatua egokitzea) eskaini behar ditugu.

Elebitasunaren proiektuaren helburua da, izan ere, Euskadiko Liburutegi Sistema Nazionaleko liburutegi bakoitzaren katalogoaren sarrera-puntuak eta ELSNko Katalogo Kolektiboa elebidunak izatea.

MARC formatua hasiera batean ez zegoen prestatuta katalogo eleanitzetan erabiltzeko, baina dakigun bezala, herri batzuek egokitu dute euren beharretara.

Erronka horri erantzun ahal izateko, antzeko arazoak izan dituzten beste herri batzuetan erabili diren formatuak kontuan hartu ditugu. Hori dela eta, Kanada eta Belgikako liburutegi nazionalekin harremanetan jarri gara, horren inguruan izan duten jokaera aztertzeko.

Gai horri dagokionez, bestalde, Espainiako Liburutegi Nazionaleko arduradunek jakinarazi digute IBERMARC formatuaren bertsio berrian, USMARCen bezala, parekotasun linguistikoak adierazteko 7XX etiketak erabiliko direla.

Aukera desberdinak aztertu ondoren, erregistroak eta informazioa beste liburutegi batzuekin trukatzeko, euskarri informatikoan egin beharreko aldaketek albait gutxien izan behar dutela kontuan harturik, USMARC autoritate-formatuko 7XX etiketak IBERMARC autoritate-formatuan erabiliko ditugu. Era berean, IBERMARCek bere kontrolerako behar dituen etiketak errespetatu behar dira.

Bibliografi erregistroari dagokionez, gai-izenburuak alde batera utzita, gainerako sarrera-puntu elebidunen parekotasun linguistikoa, Kanadan bezala, 9XX etiketak erabiliz egingo da. Gai-izenburu elebidunak, bestalde, bi T650 etiketatan sartuko dira. Autoritate elebidun bakoitza autoritatearen bi erregistrotan bilduko da, T1XX sarrera nagusiaren hizkuntza T040 etiketan adieraziz.

Liburu eta Liburutegi Zerbitzua euskarazko gai-izenburuen zerrenda prestatzen eta IBERMARC formatura egokitzen ari da. Izan ere, gaur egun euskaraz normalizata ez dauden lanabesak liburutegietako profesionalen esku jarri behar dira, euskara erabiliz lortu ezin den informazio-gabezia konpontzeari begira.

Fase berri bati aurre egin behar diogunez, nazioarteko katalogazio-arauak eta gainerako sarrera-puntuak euskaraz prestatzen hasi gara.

Euskararen normalizazioa liburutegien esparruan

Euskal Autonomia Erkidegoko liburutegietan euskararen erabilera maila guztietan normaltzea da bideratuta dagoen beste proiektu bat.

Kultura Sailak, katalogazioaren hizkuntz politikari dagokionez, sareko bibliotekei hizkuntza hautatzeko aukera eskainiko die. Horrela, euskaraz katalogatu nahi duen liburutegiak euskaraz egin ahal izango du eta gaztelaniaz nahi duenak gaztelaniaz. Horretarako, behar diren tresna tekniko egokiak eta katalogatzeko arauak eskainiko dira.

Eusko Jaurlaritzari dagokio lege-gordailuaren bidez biltzen den bibliografia katalogatzea. Aurten lan hori euskara hutsez egiten hasiko gara. Euskal Bibliografia Interneten bidez eskuragarri izango da eta horrela Euskal Auto-

nomia Erkidegoko liburutegiek euskaraz katalogatzeko eredutzat har dezakete.

Euskaraz katalogatzeko tresnak prest daudenean, Kultura Saila katalogoetan euskararen presentzia areagotzen ahaleginduko da, horretarako udal-liburutegi batzuekin lankidetzan ariko delarik.

Ondare Bibliografikoaren Katalogo Kolektiboa

Euskal Autonomia Erkidegoari kultur arloan dagokion eskumen-multzoaren barruan, bertan dagoen kultur ondarea babestu, suspertu eta zabaltzeko betebeharrak daude.

Kultura Sailak, gizarte-esparru guztietan liburutegien fondo eta bildumen berri ematea, batez ere ikerketa-alorrari dagokionez, ezinbestekoa ikusten du. Hori dela eta, behar-beharrezkotzat jotzen da informaziorako multimedia-sistema bat eratzea, euskarri informatikoez baliatuz, aipatutako fondoetara iristeko modua errazagoa izan dadin.

Horretarako, Euskal Autonomia Erkidegoan informazio-fondoak eta bildumak aintzat hartuta garrantzi handikoak diren zenbait bibliotekarekin lankidetzat-hitzarmenak izenpetu ditu Kultura Sailak.

Orain arte Euskal Autonomia Erkidegoan, Eusko Jaurlaritzak, Lazkaoko Beneditarren Monasterioko, Gasteizko Elizbarrutiaren Seminarioko eta Loiolako Santutegiko liburutegiekin lankidetzat-hitzarmen bana izenpetu du, EAEko liburutegietan dauden 1900. urtera bitartean argitaratutako liburu guztiak euskarri informatikoan jasotzeko sistema eratuz eta ezarriz, Euskadiko bibliografi multzoari buruzko katalogo komuna osatzeko helburua duena. Horren bitartez, kontsultak modu elkarreragilean egin ahal izango dira.

Estatistiken Programa

Liburu eta Liburutegi Zerbitzua burutzen ari den beste egitasmo bat «Estatistiken Programa» dugu. Egitasmo horren xedea da liburutegien zerbitzuak beren erabiltzaileen eta lurraldearen beharrezanean egokitzea eta gaur egungo

herritarren informazio, kultura eta aisiaren beharrak asetzeko liburutegiaren eredia bermatzea.

Programa horrek liburutegietan gaur egun eskaintzen diren zerbitzuen konparaketa eta ebaluaketa egingo du eta, horrez gain, zerbitzu horiek erabiltzaileen interesak eta beharrak asetzen dituzten aztertuko du eta kudeaketari ahalik eta etekinik handiena ateratzen ahaleginduko da.

Programaren emaitzak liburutegien zerbitzuak hobetzea eta egiten den lana ulergarriagoa egitea da, bai herritarrei, bai politikariei baita liburuzainei beraiei ere.

Euskadiko Liburutegien Erapidetza Nazionala osatzen duten liburutegi guztietan ezarriko dira estatistika horiek.

Liburutegiaren kudeaketaren emaitzak aztertzeko adierazle batzuk finkatuko dira: bilduma/biztanleak (liburutegiak eskaintzen duen batez besteko agiri-kopurua bertako biztanleekin alderatuz; irizpide honek bildumaren eskaintzaren egokitzapena adierazten digu), bildumaren osaketa (bilduma osatzen duten gai desberdinen batez bestekoa, biztanleen beharrei egokitasuna azaltzekoa), prestaturiko fondoaren portzentajea (batera mailegaturik dagoen fondoaren ehunekoa), liburutegiaren erabiltzaileak (liburutegiaren erabiltzaileen eta biztanleen arteko harremanak aztertzen dira, komunitatean liburutegiaren erabilerari adieraziz), mugimenduaren tasa (mailegatu diren dokumentuak biztanleen kopuruarekin alderatuz), eskuratu-tako agiri berriak biztanleen arabera, euskararen egokitzapena liburutegian...

Lortutako datuen azterketa eta balorazioari ekingo zaio. Emaitzak, Interneten bidez, eskuragarri izango dira.

Dagoeneko, jaso behar ditugun datuen deskribapena eta datu horiek aztertzeko erabiliko diren irizpideak ezarri dira. Orain informatikoekin «estatistiken programa» euskarri informatikoan jartzen ari gara, maiatzean martxan jartzeko asmoz.

Web-orria

Liburu eta Liburutegi Zerbitzuak web-orria ere eskainiko du. Bertan, Eusko Jaurlaritzak liburu eta liburutegien

inguruan ezarririk duen politikari buruzko informazioa eta politika hori gauzaten duten programa desberdinen berri eskainiko da.

Web-orrian, besteak beste, Sare Nazionalean dauden liburutegien inguruko datu orokorrak eskainiko dira: liburutegien helbidea, telefono-zenbakia, liburuzainaren edo harremanetarako pertsonaren izena, ordutegia, eskaintzen diren zerbitzuak, estatistika eta liburutegien fondoan inbentarioa.

Orri horretan Euskal Autonomia Erkidegoko Katalogo Orokor elebiduna kontsultatzeko aukera ezin hobea izango dugu.

Web-orri horretan lanean ari gara eta aurten prest egotea da gure asmoa.

Irakurzaletasuna sustatzeko «Lau liburu helburu» kanpaina

Liburu eta Liburutegi Zerbitzuak «Lau liburu helburu» izeneko kanpaina prestatzeari ekin dio.

Proiektu horren bitartez, umeak euskal literaturara hurbilarazi nahi dira. Horretarako, ipuinak bitarteko ezin hobekak direla uste dugu, bai etxean bai eskolan, umeen artean irakurzaletasuna bultzatzeko.

Haur- eta gazte-literatura dugu, ez bairik gabe, euskal liburugintzan azken urteotan gehien garatu den arloa. Egitasmo horren zereginik behinena Euskal Herriko umeen eta haientzat idatziriko liburuen arteko lotura sendotzea da, hain zuzen ere. Hori gogoan harturik, umeak eta liburuak elkartuko ditugu eta irakurketak euskara lantzeko eskaintzen duen aukeraz baliatuko gara.

Horretarako, euskal haur-literaturan oso ezagunak diren lau idazleak (Juan Kruz Igerabide, Mariasun Landa, Jesus Mari Olaizola eta Patxi Zubizarreta) eta lau ilustratzaileak (Belen Lucas, Mattin Martiarena, Jokin Mitxelena eta Elena Odriozola) lau ipuin prestatu dituzte. Ipuinok Euskal Herriko Lehen Hezkuntzako 2. eta 3. zikloetako umei zuzenduta daude. Otsailean ipuinok banatzeari ekin diogu. Horiekin batera liburuxka bat ere igorri diegu irakasleei

irakurzaletasuna sustatzeko presta daitezkeen zenbait ekin-tza burutzeko ideia batzuekin.

Liburutegi publiko eta eskolako liburutegien arteko lankidetzak

Gaur egun, argi dago eskola-liburutegiek funtsezko lana egin dezaketela haurren irakurtzeko ohiturak finkatzeko.

Hori dela eta, Kultura Saila Hezkuntza Sailarekin lanean ari da eskola-liburutegi eta liburutegi publikoek komun dituzten betebeharrak eta helburuak aztertzeko.

Ildo horri jarraituz, gure asmoa da, eskolako liburutegi eta liburutegi publikoen arteko erlazioa finkatzeari begira, Kultura Sailak Hezkuntza Sailarekin lankidetzahitzarmena sinatzea. j